

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W ekaped. miesięcznie 79 gr. z odnoszeniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, słożeńia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraza i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 40. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 262.

*Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!*

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat spada. Dla spraw spornych jest wiaśowy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisanie miejsc ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 134

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, wtorek dnia 14 listopada 1933 r.

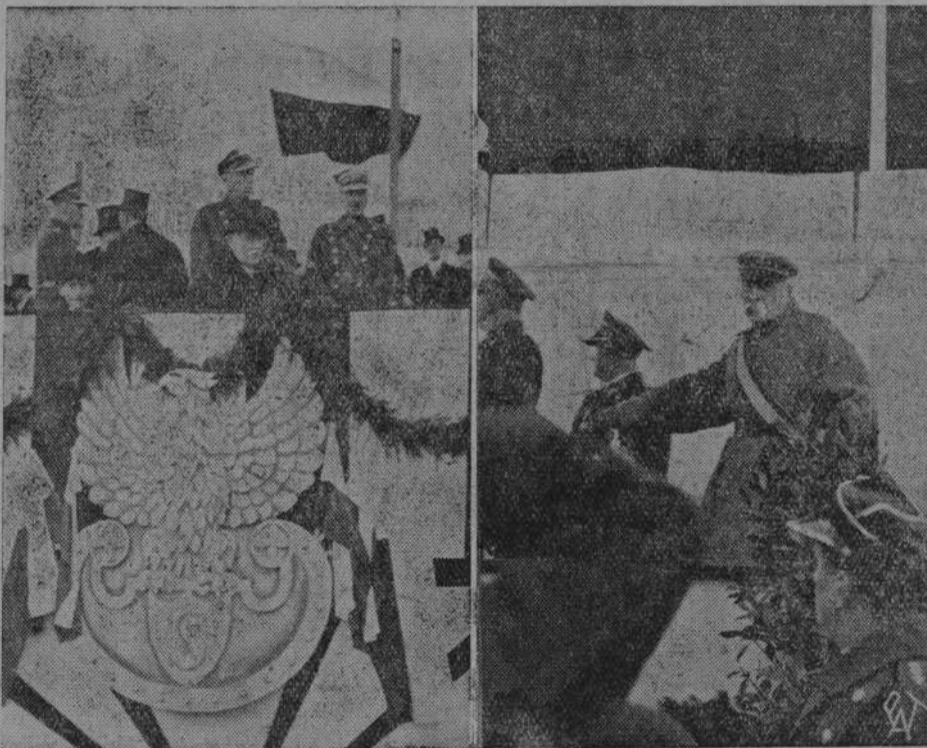
Rok XII

Jak Polska obchodziła Święto Niepodległości dnia 11 bm.

Warszawa. Z okazji Święta Narodowego 15-lecia niepodległości na polu mokotowskim odbyła się wielka rewja wojskowa.

Już przed godziną 11-tą trybuny i miejsca stojące dla publiczności wypełniły tysiączne rzesze obywateli stolicy

sprezentowały broń, a orkiestra odegrała Hymn Narodowy. Pan Marszałek Piłsudski po przyjęciu raportu od d-cy OK. I. gen. Jarnuszkiewicza, przejechał samochodem przed frontem uszykowanych oddziałów, witany gromkimi żołnierskimi okrzykami: „niech żyje”!



General E. Rydz Śmigły, dawny komenda nt główny P. O. W., przemawia podczas uroczystości odsłonięcia pomnika poległych żołnierzy P. O. W. w Warszawie. Na zdjęciu w pierwszym rzędzie od lewej: prezes Zarządu Głównego Związku Peowiaków minister Hubicki, członkowie dawnej komendy naczelnej P. O. W., dyrektor P. A. T. Libicki, podsekretarz stanu Koc, woj. Kościółkowski, Stefan Bieniewski, woj. Józewski, młn. Schaetzel.

Na lewo Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Mościcki w swej łoży podczas rewji na Placu Mokotowskim w dniu Święta 15-lecia Niepodległości.

Na prawo — Pan Marszałek Piłsudski przyjmuje defiladę na polu Mokotowskim.

i przybyłych z całej Polski. Przed godziną 11 wszystkie przygotowania do rewji były ukończone, oddziały wojskowe oraz organizacje ustawiły się na polu mokotowskim frontem do trybun w sześciu rzutach. W pierwszym rzucie stanęły oddziały piezse, w drugim zgrupowała się broń pancerna, w następnych rzutach stanęła artylerja, kawalerja, policja państwowa, wreszcie oddziały przysposobienia wojskowego.

O godz. 11,30 dowódca DOK. przy dźwiękach marsza generalskiego, po przyjęciu raportu, przejechał konno przed frontem uszykowanych oddziałów.

Przed godziną 12 przybyli członkowie Rządu z p. premierem Jędrzejewiczem, marszałek Sejmu Świtalski, marszałek senatu Raczkiewicz, prezes Walery Sławek, b. premier A. Prystor, członkowie korpusu dyplomatycznego, ks. biskup polowy Gawlina, generalicja, oraz przedstawiciele władz państwowych.

Obok trybuny dla Rządu zajęła miejsce w łoży pani Aleksandra Piłsudska z córkami.

O godzinie 12 przybył na plac rewji samochodem Pan Marszałek Józef Piłsudski. Zgromadzone na placu oddziały

O godzinie 12,30 Pan Marszałek Piłsudski zajął miejsce w łoży przed trybunami, celem przyjęcia defilady. Obok Pana Marszałka stanęli płk. Busler oraz szef gabinetu Ministra Spraw Wojskowych ppłk. dypl. Sokołowski. Z prawej strony łoży ustawiła się w jednym szeregu generalicja z inspektorem armji gen. Piskorem, gen. dyw. Fabrycym, gen. gen. f. Sławoj-Składkowskim, ks. biskupem polowym Gawliną, oraz attachés wojskowymi państw obcych.

W chwilę później przybył Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki w otoczeniu członków domu cywilnego i wojskowego, witany Hymnem Narodowym. Pan Prezydent Rzplitej w towarzystwie p. Premiera Jędrzejewicza zasiadł w przygotowanej dla siebie łoży przed trybuną dla członków Rządu.

W tym czasie zebrane na placu oddziały przegrupowały się do defilady.

O godzinie 12,40 rozpoczęła się defilada, którą prowadził dowódca OK. I. gen. Jarnuszkiewicz. Pierwsze sprawnie przemaszerowały w szyku rozwiniętym oddziały piezse: 3 kompanje strzeleckie podchorążych piechoty, 3 kompanje szkoły podchorążych inżynierji, oraz 3 kompanje szkoły podchorążych sanitarnych. Dalej maszerowały: batal-

jon 21 pp., 30 p. strzelców kaniowskich i 36 p. p. legji akademickiej, dwa bataljony mostów kolejowych i kompanja dywizjonu pociągów pancernych. Po piechocie przedefilowała broń pancerna, a mianowicie kompanja czołgów. Za bronią pancerną przedefilowały stępa dwie baterje 32 dywizjonu artylerji lekkiej, dwie baterje artylerji najcięższej oraz dwie baterje 1 p. artylerji polowej, wreszcie dwie kompanje pułku radiotelegraficznego. Za artylerją w pełnym galopie przedefilowały szwadrony 1-go pułku szwoleżerów, dwa szwadrony pionierów oraz dywizjon artylerji konnej. Za oddziałami wojskowymi w sprawnym szyku szły kompanje piezse policji państwowej, straż więzienna, oddziały rowerzystów p. p., motocyklistów i wozów pancernych p. p. oraz szwadron konny p. p., dalej postępowało przysposobienie wojskowe, a więc hufce szkolne, kompanja związku strzeleckiego, przysposobienia wojskowego pocztowców, p. w. kolejarzy, p. w. tramwajarzy, za którymi kroczyły organizacje byłych wojskowych ze sztandarami ze związkiem legionistów i związkiem p. o. w. na czele, kobiece organizacje p. w., wreszcie oddział Polskiego Czerwonego Krzyża, oraz oddział 1. o. p. p., złożony z kilku samochodów, na których jechały patrole obrony przeciwgazowej w pełnym rynsztunku.

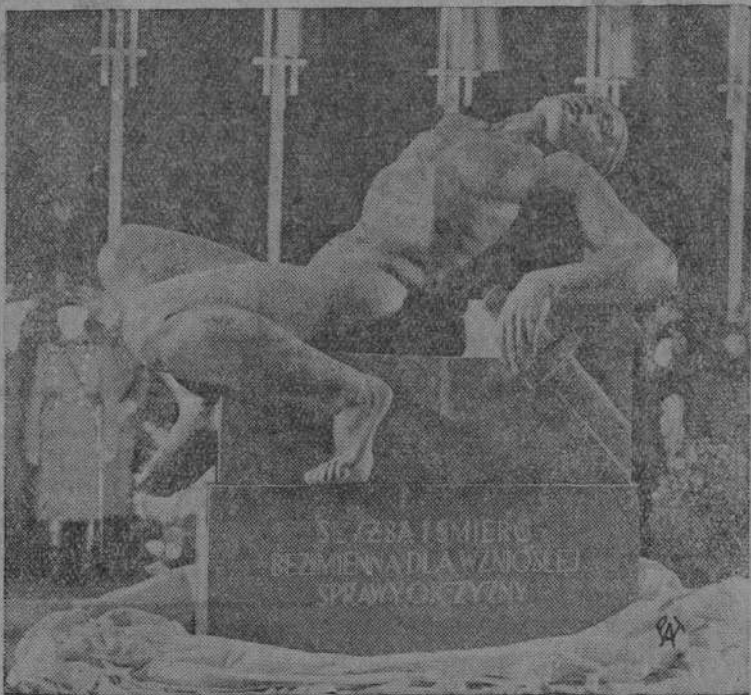
W czasie rewji nad polem Mokotow-

skiem krążyły samoloty dywizjonu myśliwskiego 1-go pułku lotniczego.

Dzisiejsza rewja, w której wzięły udział wszystkie rodzaje broni wojska polskiego, wzbudziła wśród zebranej publiczności gorący entuzjazm, to też publiczność nie szczędziła oklasków poszczególnym oddziałom za znakomitą żołnierską postawę i sprawność.

W Poznaniu

Poznań. Z okazji 15-lecia niepodległości odbyły się w Poznaniu podniosłe uroczystości z udziałem całego obywatelstwa. Miasto tonie w powodzi sztandarów, którymi udekorowano niemal wszystkie domy. W piątek wieczorem przemaszerowały przez miasto oddziały wojskowe i Przysposobienia Wojskowego z orkiestrami i pochodniami na pl. Wolności, gdzie odbył się raport, poczem wysłuchano przemówienia gen. Rydz-Śmigłego, wygłoszonego w Warszawie a transmitowanego przez megafony radiowe, a następnie przemówienia prof. Jakubskiego. Następnie oddziały powróciły do swoich koszar. W sobotę rano odbyły się główne uroczystości. Około godz. 11-tej zebrały się na placu Wolności i przyległych ulicach oddziały załogi poznańskiej, celem wzięcia udziału w nabożeństwie polowem. Przy ołtarzu ozdobionym olbrzymim Orłem Białym odprawił mszę świętą ks. dzie-



Pomnik poległych żołnierzy P. O. W. dłuta prof. E. Wittiga, odsłonięty na placu Małachowskiego w przeddzień 15 lecia Niepodległości Państwa Polskiego.

kan wojskowy Wilkins. W nabożeństwie uczestniczyli gremjalnie przedstawiciele władz państwowych, cywilnych i wojskowych oraz samorządowych z wojewodą poznańskim Racyńskim i dowódcą OK. gen. Frankiem na czele. Wokoło placu zebrane były nieprzeliczone tłumy publiczności. Po nabożeństwie odbyła się przed pomnikiem Wdzięczności wspaniała defilada, którą odebrał wojewoda i dowódca korpusu w otoczeniu przedstawicieli władz. Najprzód przemarszerowały organizacje Powstańców i Wojaków, Federacja Związku b. Obrońców Ojczyzny, dalej organizacje WF. i PW., potężne zastępy Strzelca, harce-

rzy, Sokoła, szkoły itd., a następnie oddziały załogi poznańskiej z pierwszym pułkiem pancernym na zakończenie. Defilada trwała 1 i pół godziny. Wieczorem odbyła się w pięknie udekorowanej auli uniwersytetu akademja, której program wypełniły przemówienia dr. Konkiewicza, rektora uniwersytetu poznańskiego dr. Rungego i prof. Pietruszczyńskiego oraz część koncertowa. Aula była przepelniona. W pierwszych rzędach zasiadli przedstawiciele władz. Na zakończenie odbyły się w teatrach przedstawienia galowe. W Teatrze Polskim grano „Wesele”, w Operze — „Straszny Dwór”.

Z POMORZA

WICHER WYWRÓCIŁ SAMOCHÓD.

Na szosie k. Rytle wielki wicher wyrwał samochód osobowy kupca niemieckiego Jerzego Teschowa, jadącego do Prus Wschodnich. Poza wybięciem szyb żadnych innych szkód na szczęście nie było.

TRAGICZNY STRZAŁ CHŁOPCA.

Podczas zabawy w „złodzieja i policjanta” 12-letni Leon Karczmarczyk z Grudziądza zastrzelił tragicznie rówieśnika Stefana Lipińskiego. Tragiczny finał zabawy wywołał w Grudziądzu wielkie wrażenie.

UJĘCIE ZBIEGA.

W Tuszewie przychwycono 25-letniego I-gnacego Łuczko, który zbiegł w ub. miesiącu z więzienia w Koronowie, gdzie odsiadywał karę rocznego więzienia za kradzież.

NAGŁY ZGON.

W Czersku zmarła nagle onegdaj w pokoju „Gospody” 46-letnia Katarzyna Matysiakowa, pochodząca z Bydgoszczy.

NAPAD BANDYCKI.

Do mieszkania kolejarza Krawańskiego w Laskowicach wpadło dwóch osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali K. 60 zł gotówki.

MATKA BEZ SERCA.

Onegdaj znaleziono w korytarzu domu „Raiffeisena” w Tucholi podrzuceno 6-miesięczne dziecko pleci żeńskiej. Za wyrodną matką wszczęto poszukiwania.

NA WIARĘ KATOLICKĄ.

19-letnia ewangeliczka Minna Gaede, zamieszkała w Świeciu przyjęła wiarę katolicką. Po kilku dniach odbył się ślub p. Gaede z p. Fr. Maćkowskim ze Świecia.

Ze świata

— Niemiecki Instytut Dendrologiczny przeprowadził badania, polegające na dokładnych pomiarach wzrostu drzewa, które wykazały że w naszym klimacie wierzchołek drzew rośnie tylko 40 dni. Okres ten przypada na wczesną wiosnę.

— Już XV wieku znano grafit, z którego produkuje się ołówki, ale uważano go za gatunek rudy ołowianej. W starożytności zamiast

ołówka używano metalowego pręcika, a w średniowieczu — węgla lipowego i pręcika ołowianego.

— Podczas ostatnich wykopalisk Herkulanum i Pompei odnaleziono na ścianach napisy z przed dwóch tysięcy lat. Jeden z napisów głosi: „W tym domu, poświęconym kultowi Bachusa świetny jadłem obiad i płem doskonale wino”. Napisy na hotelu wykazują, że całodzienne utrzymanie kosztowało po przeliczeniu na polską walutę 3—4 złotych.

— W uniwersytetach amerykańskich Butler w Indianapolis i Guilford College w Connecticut utworzono katedrę szczęśliwości ludzkiej, z której głoszona jest wiedza o szczęściu w życiu codziennym.

— Bez wątpienia najkrótsze nazwisko posiada obywatel amerykański z Chicago, gdyż składa się ono z jednej tylko litery A.

— Najnowsza amerykańska lotnicza baza pływająca, posiada 13.800 ton pojemności.

— Działalność życiowa człowieka ustaje z chwilą, gdy temperatura jego ciała spada do 223 stopni ciepła. Jest to najniższa temperatura zaobserwowana u człowieka, oznacza ona śmierć przez zamarznięcie.

— Najsilniejsze teleskopy o otworze 2.500 metrów stwierdzają, że najdalsze mgławice odległe są od nas o 140 milionów lat świetlnych.

— Największy dzwon świata, to gigantyczny dzwon z Moskwy historyczny „Car Kołokol”, król dzwonów. Obecnie służy za kaplicę, drzwi której stanowi otwór, który powstał skutkiem odrznięcia odłamka wagi 11 ton. Na szczycie tej kapliczki umieszczono kulę i krzyż. Dzwon ten ma około 6 mtr. wysokości, około 18 mtr. obwodu, a waży 432 tony.

— Zgodnie ze zdaniem powag z Narodowego Parku Zoologicznego w Waszyngtonie, największym wężem świata jest pyton. Za nim idzie anakonda, na trzecim miejscu stoi boa, zazwyczaj zwany boa-dusicielem.

— W temperaturze 273 stopni poniżej zera zamiera wszelkie życie. Temperatury tej nieosiągnięto jeszcze w żadnym laboratorium, ale zbliżono się do niej znacznie. Wytworzono mianowicie temperaturę 268 stopni poniżej zera, w której nieliczne tylko organy zwierzęce mogą wytrzymać, badania wykazały, że niektóre bakterie mogą znieść temperaturę 200 do 250 stopni zimna.

Prezydent Wilson

Pamięć wielkiego twórcy nowego stanu rzeczy w Europie

Z pożogi wojny europejskiej wyłoniła się przy końcu jej trwania olbrzymia postać, która zaciążyła nad rezultatem tej wojny i nad całym światem. Postacią tą, którą wielbią dzisiaj wszystkie narody świata, jest zmarły już prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Woodrow Wilson. Człowiek ten woła ludu wybrany na najwyższą godność w połowie jednej części świata, republikanin, stał się w ostatnim roku wojny najpotężniejszym władcą na kuli ziemskiej, stał się czemś więcej, bo twórcą nowych podstaw rozwoju ludzkości.

Przyznać trzeba, że państwa koalicji, prowadzące wojnę myślały więcej o terytorjalnych i gospodarczych zdobyczach. Dopiero Ameryka, wdawszy się w tę wojnę, a nawet przed wdaniem się w nią, wysunęła odrazu jasno i otwarcie cele wojny idealne i postanowiła je ponad wszystkimi celami materialnymi. Prezydent Wilson w orędziu do Kongresu wystąpił jako reformator całego świata starego, jako sprawiedliwy sędzia krzywd, których pełno było w Europie, jako olbrzymi czynnik, reprezentujący prawo i sprawiedliwość.

Oświadczył on mianowicie, że zasadniczymi celami wojny są: przyznanie na-

rodnom praw, jakie się każdemu z nich należą; naprawienie krzywd, zadanych przez przemoc narodom; zapewnienie wszystkim narodom prawa do niepodległego bytu; uniemożliwienie, przez stworzenie nowej Europy, opartej na prawie i sprawiedliwości, prowadzenia jeszcze kiedykolwiek wojny.

To były te, olbrzymie cele, które zelektryzowały świat cały. Nadały one całej Koalicji charakter bojownika o lepsze jutro, o prawo i sprawiedliwość, o uniemożliwienie wojny w przyszłości, o dopuszczenie najszerzych mas ludowych do rządu i o zniesienie tajnej dyplomacji.

Cała ludzkość cywilizowana stanąć musiała duchem przy Koalicji, a przede wszystkim stanęły po jej stronie wszystkie narody europejskie, ciemnione przez żywioł germański, a więc Polacy, Czesi, Słowacy i południowi Słowianie.

Naród nasz żywi dla prezydenta Wilsona specjalną wdzięczność, czuje bowiem, że jemu w pierwszej linii zawdzięcza swoje zjednoczenie i niepodległość. W piętnastą rocznicę naszej niepodległości ze czcią chylimy więc czoła przed postacią wielkiego prezydenta Wilsona.

—:0:—

W PIĘTNASTĄ ROCZNICĘ.

U progu wolności ziem niewyzwolonych Lud polski na Warmji i Mazurach po wybuchu rewolucji niemieckiej

Ludność polska Warmji, Powiśla i Mazur śledziła uważnie przebieg wojny światowej, nie wiele zrazu mając nadziei na upadek militarnej potęgi Niemiec. Polskie prądy niepodległościowe w czasie wojny zbyt słabo przenikały na te tereny, to też wybuch rewolucji niemieckiej dnia 5 listopada 1918 r. zastał ludność polską Warmji, Powiśla i Mazur prawie nieprzygotowaną do podjęcia jakichś poważniejszych kroków w kierunku swego wyzwolenia.

Kiedy więc runęła potęga militarnej reakcji pruskiej, Polacy w Prusach Wschodnich byli za słabi i nieprzygotowani, ażeby zrzucić z siebie znieważone pięta niewoli. Okresem, sprzyjającym na podjęcie jakichkolwiek polskiej akcji niepodległościowej na Mazurach i Warmji, był jedynie miesiąc listopad 1918 r., kiedy to w Olsztynie, Szczytnie i Kwidzynie powiały czerwone sztandary rewolucji i górę brać zaczęły prądy wyzwolenia uciemnionych narodów. Okres ten niestety był bardzo krótki i minął bezpowrotnie.

Prusacy szybko zorientowali się w chaotycznej sytuacji ówczesnej i rozwinęli wyteżoną akcję, ażeby przeszkodzić ewtl. oderwaniu się Warmji, Powiśla i Mazur od reszty Prus Wschod-

nich. Odezwa naprzykład nadesłana z Poznania, a proklamująca utworzenie Polski zjednoczonej i niepodległej, została w Prusach Wschodnich natychmiast skonfiskowana.

W myśl hasła z Poznania miejscowi działacze zaczęli tworzyć na terenie Warmji i Mazur polskie Rady Ludowe i zakładać masowo polskie Towarzystwa Ludowe. Przystąpiono też do organizowania szkolnictwa i na gwałt zaczęto zbierać wśród ludności polskiej fundusze na akcję niepodległościową. Gdyby wówczas nadeszła jakaś pomoc wojskowa z Polski, cała Warmja, Powiśle i Mazury wpadłyby bez większego trudu w ręce wyzwolonej Ojczyzny.

Tymczasem, jak wspomniano już, Prusacy otrząsnęli się z początkowej trwogi i niepewności i szybko poczęli umacniać front antypolski. Później nadeszła wiadomość o zarządzeniu plebiscytu na tych ziemiach i skończyły się polskie sny o wyzwoleniu.

DROBNYM DATKIEM

przyczynisz się do zakupienia

SAMOLOTU na

CHALLENGE 1934 ROKU.



Francuski minister spraw zagranicznych w rozmowie z generalnym sekretarzem konferencji czechosłowackim ministrem spraw zagranicznych Benesem.

„Kino Słońce“

WIADOMOSCI POTOCZNE Wąbrzeźno dnia 13 listopada 1933 r.

— **Odnaczenia.** Z okazji 15-tej rocznicy Odzyskania Niepodległości, nadano szereg odznaczeń obywatelom Pomorza.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał m. in. **Pan Wojewoda Stefan Kirtiklis.**

Złoty Krzyż Zasługi otrzymał m. in. p. **Tadeusz Seib,** Obwodowy inspektor szkolny z Torunia.

Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali z naszego powiatu pp.: **Franciszek Waligóra,** rolnik z Makszałdu, **Stanisław Daranowski,** mistrz rzemieślniczy z Golubia, **Kazimierz Pokorowski,** sekretarz Wydziału Powiatowego w Wąbrzeźnie i **Jan Neumann,** em. kier. szkoły powszechnej w Król. Nowejwsi.

Wszystkim odznaczonym składamy serdeczne gratulacje.

Redakcja.

— **Trzydziestolecie pracy zawodowej.** W dniu 11 bm. p. **Andrzej Łobodziński** z Myśliwca obchodził 30-lecie pracy zawodowej, jako **drogomistrz przy Wydziale Powiatowym.** Panu Łobodzińskiemu składamy z okazji tej nasze gratulacje.

— **Na kuchnię Ludową dla najbiedniejszych** tuł. miasta złożono przez: właściciela ziemskiego p. **Waligóra** z Makszałdu 1 ctr. fasoli, **Przewielebnego ks. prob. Zakryśa** z Wąbrzeźna 20 ctr. brukwi, **F-mę Kreislandbund** Wąbrzeźno 2 ctr. grochu.

Ofiarodawcom składam niniejszem moje najserdeczniejsze podziękowanie. Zarazem proszę gorąco o składanie dalszych ofiar bądź w naturaljach bądź w gotówce.

Ofiary przyjmuje: **Siostra Przełożona Przytułku Starców** w Wąbrzeźnie, **Redakcja „Głosu Wąbrzeskiego“** w Wąbrzeźnie, oraz niżej podpisany.

(—) **Schwarz,** burmistrz.

— **Pierwszy śnieg.** Przewidywania nasze, że św. Marcin przyjdzie na siwym koniu sprawdziły się. Już w wigilję św. Marcina wieczorem śnieg padał gęstymi płatami. Jednak z powodu ciepła zaraz stopniał, wytwarzając na ulicach błoto.

— **Węgle podrożały.** Od kilku dni cena na węgiel została podwyższona do 2,90 zł. za ctr. Cena ta prawdopodobnie ma ulec dalszej zwwyżce.

— **Już od środy!** Przypominamy Szan. Czytelnikom, iż od środy 1 bm. urzędy pocztowe, listonosze i agencje naszych pism przyjmują przedpłatę „Głosu Wąbrzeskiego“ na miesiąc **grudzień.** W grudniu rb. dodamy Szan. Czytelnikom kalendarz ścienny. Przedpłatę więc należy uiścić do 25 bm.

— **Z przedstawienia „Pomorzanki“.** W niedzielę, dnia 5 bm. w sali p. St. Klimka ruchliwe Towarzystwo Sportowe „Pomorzanka“ odegrało przepiękną sztukę dramatyczną pod tyt. „Dzieci wdowy“ aktorzy amatorzy w większej części występujący poraz pierwszy na scenie odtworzyli bardzo ładnie wyżej wymienioną sztukę. Po przedstawieniu odbyła się w harmonijnym nastroju zabawa, do której przystąpiła orkiestra 65 pp. z Grudziądza. Ze względu na to, że sztuka została odegrana b. ładnie, społeczeństwo, które na przedstawieniu powyższym jeszcze nie było, uprosiło zarząd „Pomorzanki“ o powtórzenie przedstawienia. Dlatego „Pomorzanka“ w dniach najbliższych wystawi powyższą sztukę. O dniu, w którym odbędzie się przedstawienie, powiadomimy Szan. Obywatelstwo osobno.

— **Zebrań Kola Środowiskowego BBWR.** przy **Zakł. Graf. B. Szczuki** odbyło się ub. soboty w lokalu p. Klimka przy licznych udziałach członków. Zebraniu przewodniczył ob. prezes W. Rzeczewski, który podał na wstępie porządek obrad. Po przeczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, ob. sekretarz Zb. Wachowiak, wygłosił referat o Święcie Niepodległości. Referent przedstawił wyczerpująco twórczą pracę Marsz. Piłsudskiego nad odbudową gmachu Rzeczypospolitej. Okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego zakończył referat. W dalszym ciągu obrad omawiano sprawy organizacyjne, przyczem zarząd zakomunikował zebrany, iż organizuje Kolo Środowiskowe BBWR. Kobiet przy Zakł. Graficznych. Zebranie organizacyjne odbędzie się w tych dniach. Po omówieniu mniej ważnych spraw ob. prezes Rzeczewski,

Obchód święta Niepodległości Państwa w Wąbrzeźnie

CAPSTRZYK—NABOŻENSTWO—AKADEMJA

Miasto nasze b. uroczysto obchodziło 15-letnią rocznicę Niepodległości Państwa.

W piątek wieczorem ulicami miasta przeszedł capstrzyk organizacyjny p. w. i w. f. z pochodniami, z orkiestrą Związku Strzeleckiego na czele.

Zauważyć musimy, że mimo niepogody udział tak członków organizacji jak i osób niezorganizowanych był bardzo liczny. Przyczynił się do tego fakt, iż capstrzyk przeciągnął ulicami okalającymi główną część miasta, poruszył większą ilość mieszkańców niż przy uroczystościach dawniejszych. Silne i mile wrażenie sprawiły wspaniale udekorowane i oświetlone gmachy Starostwa, Poczty, Magistratu, Policji, Kasy Chorych i kilku domów prywatnych i wystaw sklepowych. Wzruszającym też momentem była chwila, gdy cały pochód zatrzymał się przed gmachem Starostwa, gdzie u wejścia ukazał się starosta p. Kalkstein w otoczeniu wicestarosty p. Cwinarowicza, Komendanta pow. p. w. i w. f. p. kapitana Siwickiego i przew. Komitetu obchodowego p. insp. Matuszkiewicza, i gdzie zgromadzeni przy prezentowaniu broni przez od-

Jan Kiepusa

działu p. w. i w. f. w podniosłym nastroju wysłuchali odegranej przez orkiestrę „Pierwszej Brygady“. Po przejściu ulicami, stanęli uczestnicy capstrzyku na Rynku, gdzie z balkonów przemówił p. prof. Golik, wskazując na ważność święta Niepodległości. Przemówienie swe p. prof. Golik zakończył okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Okrzyk ten powtórzono z entuzjazmem, poczem odegrano jedyną zwrotkę „Roty“.

Na drugi dzień, tj. 11 listopada zebrały się wszystkie organizacje i towarzystwa jak: Straż Ogniowa, Kolejową P. W., Pocztove P. W., Harcerki, Harcerze, Hufiec gimnazjalny, P. W. Kobiet, S. M. P. żeńskie, „Sokół“,

solwował zebranie hasłem „Dobro Państwa — najwyższym prawem“.

— **Listy wyborców do Rady Miejskiej są już wyłożone!** Obowiązkiem każdego obywatela jest sprawdzenie, czy nazwisko nie zostało przypadkowo opuszczone!

— **Nie zrywać afiszy!** Ubiegłej soboty rozplakatowano obwieszczenie o wyborach. Ledwo afisze się ukazały, zostały pozdzierane przez jakichś niepionów. Należy uważać kto afisze zrywa i nazwiska podać do ukarania władzom administracyjnym.

— **Uroczysta akademja u pocztowców.** Dn. 12 bm. w niedzielę o godz. 5-tej po południu w budynku Urzędu Pocztowego odbyła się uroczysta akademja z okazji 15-lecia Niepodległości. Akademję zaigł p. Naczelnik Poczty Wiśniewski, poczem dłuższy referat wygłosił p. ppor. rez. prof. gimn. Władysław Golik.

Na zakończenie referent wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej P. Prezydenta i Marszałka, który z entuzjazmem został trzykrotnie powtórzony. Odśpiewaniem „Boże coś Polskę“ zakończono uroczystość. Sympatyk.

— **Kino Słońce** wyświetla piękny film z Janem Kiepusą pod tyt. „Zdobyć cię muszę“. Film ten wyświetlany był we wszystkich większych miastach europejskich z wielkim powodzeniem. Każdy winien ten piękny film zobaczyć.

NOTATKI REPORTERA.

* **Przytrzymany pod zarzutem kradzieży.** Onegdaj przychwycono niej. Rościńskiego z Myśliwca, który mocno podejrzany jest o kradzież roweru na szkodę p. Ostrowskiego, soltysa z Myśliwca. Rościńskiego przytrzymano w areszcie.

RUCH TOWARZYSTW.

— **Baczność Bractwo Strzeleckie!** Dalszy ciąg nadzwyczajnego zebrania odbędzie się we wtorek dnia 14 listopada o godz. 7,30 wieczorem w lokalu brata Markuszewskiego. Na porządku obrad bardzo ważne i nagłe sprawy. O liczny udział Szan. Braci prosi

Zarząd.

„Pogoń“, i inne na dziedzińcu szkoły powsz., skąd przy dźwiękach orkiestry Zw. Strzeleckiego udały się do kościoła parafjalnego na nabożeństwo. Solenne nabożeństwo odprawił ks. prob. Zakryś, który na zakończenie uroczystości zaintonował „Te Deum“.

Udział w nabożeństwie wzięły dzieci szkolne, towarzystwa i organizacje, obywatelstwo, p. starosta Kalkstein, naczelnik Sądu p. Smółski, wicestarosta p. Cwinarowicz, kom. p. w. i w. f. p. kpt. Siwicki, burmistrz Schwarz, insp. szkolny p. Matuszkiewicz i naczelnicy poszczególnych urzędów państwowych i samorządowych.

AKADEMJA SZKOŁY MĘSKIEJ.

Po nabożeństwie udano się na salę p. St. Klimka, gdzie dzieci szkoły powszechnej męskiej urządziły akademję. Na uroczystość tą przybyli: p. Kalkstein — starosta powiatowy; p. Cwinarowicz — zast. starosty; p. burmistrz Schwarz; p. Dr. Maniszewski, Komendant P. W. i W. F. p. kpt. Siwicki, p. Matuszkiewicz, przewodniczący Komitetu Obchodu — inspektor szkolny; dużo rodziców i działaczy szkolnej i dużo innych gości. W przepięknie udekorowanej sali słyszeliśmy śpiewy chórowe i deklamacje. Wszystko wypadło doskonale. W zdumienie wprowadziły nas deklamacje, wygłoszone przez uczniów klasy niemieckiej. Usłyszeliśmy mowę polską fakczystą i poprawną, jakieśmy się tego nigdy od mniejszości narodowych nie spodziewali. Dobrze czuliśmy się wśród wesołego gwaru dzieci szkolnych. Na wyróżnienie zasługuje przemówienie ucznia Wesolowskiego Zbigniewa, który z entuzjazmem przedstawił dzieciom moment odzyskania Niepodległości z przed 15-tu laty. W wzniosłym nastroju i z zadowoleniem przyjęliśmy wszystko, co nam młodzi aktorzy dali. Cześć Szkole Polskiej i podziękowanie nauczycielstwu, które tak umiało wpoić w dusze młodego pokolenia miłość do Ojczyzny i Jej Wodzów.

HOLD „KRAKUSÓW“.

W międzyczasie na Rynek zjechał oddział konnego p. w. „Krakusy“ z Książek. — Oddział wręczył p. Staroście Kalksteinowi następującą rezolucję:

„W dzień 15-letniej rocznicy odzyskania Niepodległości Polski P. W. Konne „Krakusy“ placówka Książki — składa hold i synowskie przywiązanie naszemu Pierwszemu Wodzowi oraz Budowniczym Wolnej i Niepodległej oraz Mocarstwowej Polski — Marszałkowi Piłsudskiemu, jak również Panu Prezydentowi dr. Ignacemu Mościckiemu, jako Szefowi Państwa oraz członkom obecnego

w filmie

Rządu, ślubujemy naszą miłość, wierność i przywiązanie i przyrzekamy wiernie stać na straży honoru Państwa i przepięknej naszej tradycji narodowej, a gdy zajdzie potrzeba, oddać mienie, krew i życie za całość granic Rzeczypospolitej Polskiej.

(Następują podpisy)

Po wręczeniu rezolucji p. starosta Kalkstein w otoczeniu p. wicestarosty, Pow. Komendanta p. w. i w. f. i przewodniczącego Komitetu obchodowego w krótkich słowach przemówił do „Krakusów“, dziękując im za przybycie i złożenie holdu.

PORANEK W SZKOLE ŻEŃSKIEJ.

W przepelnionej publicznością sali gimnastycznej szkoły pow. żeńskiej odbył się „Poranek“, który zaszczytliwi swą obecnością pp.: starosta Kalkstein, wicestarosta Cwinarowicz, przewodniczący Komitetu Obchodu p. insp. Matuszkiewicz, pow. kom. p. w. i w. f. kapitan Siwicki, burmistrz Schwarz i inni.

Na program „poranku“ złożyły się występy wszystkich klas, referat uczennicy klasy VII Maćkowskiej, deklamacje, występy chóru szkolnego pod batutą p. Lewandowskiego, występ orkiestry szkolnej, obrazki sceniczne i inne b. ładnie wykonane.

Na zakończenie „poranku“ odśpiewano wspólnie „Hymn Narodowy“.

Dodać należy, że program poranku był należycie opracowany. Zasluga to niemałą nauczycielstwa z p. Kierownikiem Wacławskim na czele.

Społeczeństwo z żalem opuszczało salę.

W gimnazjum

W auli gimnazjal. pięknie udekorowanej przez ob. Pestrakiewicza, Thomasa i Chwałkowskiego, odbyła się akademja urządzona przez „Straż Przednią“ ku uczczeniu 15-lecia odzyskania Niepodległości.

Na program akademji składało się odegranie przez orkiestrę Strzelca marsza, wspólne odśpiewanie „Boże coś Polskę“, przemówienie ob. Erdmana Józefa, ucz. kl. VIII, odegranie przez I orkiestrę gimn. uwertury pt. „Poeta i wieśniak“, odsłonięcie przez p. dyr. Jana Bulandę głowy Budowniczego Polski odrodzonej Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz odśpiewanie „Pierwszej Brygady“, deklamacja ob. Boetzla Jerzego ucz. kl. VIII p. t. „Wodzu“, odegranie przez II orkiestrę gimn. „Wiązanki pieśni legjonowych“, deklamacja Malinowskiej ucz. kl. I pt. „Co to jest Ojczyzna“, solo skrzypcowe Pienkowskiego, ucz. kl. VIII, przy fortepianie Lemke Joachim, kl. V, pt. koncert IX Beriota, występ chóru gimnazjaln., oraz wspólne odśpiewanie hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła“. Całość wypadła imponująco.

Wieczorem

O godz. 20 w sali p. Klimka rozpoczęła się uroczysta akademja śpiewem „Lutni“ pod dyrekcją p. insp. Reiskego, który jak zawsze wywarł b. silne i dotadnie wrażenie na publiczności szczególnie wypełniającej salę. Również bardzo głębokie wrażenie wywarło przemówienie nauczycielki gimnazjum tut. p. Galusówny, która dobitnym i miłym dla ucha głosem wypowiedziała swój referat psychologicznie przeprowadzony i doskonale do warunków obecnych dostosowany, kończąc go okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Okrzyk ten entuzjastycznie 3-krotnie powtórzili zebrani a następnie z zapalem odśpiewali zaintonowany przez „Lutnię“ Hymn Narodowy „Jeszcze Polska nie zginęła“.

Dalszą część akademji wypełniły udatne deklamacje ucznia VIII kl. gimn. p. Boetzla i uczennicy gimn. p. Malinowskiej, a wreszcie sztuka „Orleńca“ osnuta na tle obrony Lwowa odegrana przez Kol. Przyp. W. a wyreżyserowana przez p. Tuszową, żonę zawiadowcy stacji kolejowej w Wąbrzeźnie.

Całość Akademji wypadła ku ogólnemu zadowoleniu przy udziale przedstawicieli prawie wszystkich władz i organizacji i wielu osób, których dawniej na akademjach nie spotykano. Wogóle zauważyć musimy, że tegoroczny obchód „Święta Niepodległości“ był bardziej okazany a przedewszystkiem bardziej powszechny niż obchody listopadowe dawniejsze. Już na ulicach dało się to zauważyć, bo w wielu domach, gdzie dawniej nie było zwyczaju dekorowania ich chorągiewami, obecnie widzieliśmy nietylko chorągwie o barwach polskich, ale nawet piękne dekoracje okien i wystaw.

Zauważyliśmy wprawdzie także domy polskie i niemieckie, które niczem nie chciały zaznaczyć swej przynależności do Państwa Polskiego i domy te postaramy się zapamiętać, ale mamy nadzieję, że i ich mieszkańcy wyrzekną się wreszcie swego separatyzmu i złączą się z ogółem społeczeństwa wąbrzeskiego, które uważa wyrażone zajęcie stanowiska państwowo-polskiego i prorządowego za jedynie możliwe i konieczne.

Dopelnieniem „uroczystości 11-listopadowych“ były jeszcze w niedzielę, 12 bm. 5 akademje a to: w Polskim Zborze Ewangelickim, o czem piszemy na innym miejscu, w sali p. Klimka o godz. 12 i w organizacji pocztowego P. W. i W. F.

Co do Akademji na sali p. Klimka, urządzanej w południe staraniem Komitetu obchodowego to również zaznaczyć pragniemy, że odbyła się ona przy szczerze zapelnionej sali i że do uświetnienia jej przyczynili się reprezentanci władz.

Na program tej akademji złożyły się dwa występy orkiestry tutejszego gimnazjum z łańskowym udziałem p. Schwanzowej, przemówienie nauczyciela szkoły powsz. p. Sajdakowskiego po którym odśpiewano „Jeszcze Polska nie zginęła“, deklamacja ucznia gimn. p. Boetzla ucznia szkoły powsz. męsk., dwa występy chóru szkoły powsz. żeńskiej, obrazek sceniczny w ślicznych kostjumach, przedstawiających polskie kwiaty, drzewa, rzeki, góry, karczki i symboliczną Polskę ukoronowaną. Obrazek ten

„Zdobyć Cię Muszę“

odegrały dzieci szkoły powsz. żeńskiej pod kierownictwem nauczycielek p. Wacławskiej i p. Manikowskiej.

Na zakończenie oddział Związku Strzeleckiego odegrał inscenizację pieśni „Wojenka — wojenka” przy odśpiewaniu tejże przez chór szkoły żeńsk. pod kierownictwem nauczyciela p. Lewandowskiego.

Inszenizację wyreżyserowali nauczyciele szkoły powsz. męskiej p. Pior i p. Wasielewski.

Po odśpiewaniu z towarzyszeniem orkiestry pieśni „Boże coś Polskę” rozeszli się wszyscy do domów, wynosząc zapewne jaknajmilsze wspomnienia.

W Polskim Zborze Ewangelickim

Ku uczczeniu 15 letniej rocznicy niepodległości Polski odbyło się w dniu 12 bm. w Polskim Zborze Ewangelickim w Wąbrzeźnie nabożeństwo, które zaszczylił swą obecnością przedstawiciel Władz: pp. insp. Matuszkiewicz, przewodniczący Komitetu Wykonawczego 15 lecia Odrodzenia Polski, wicestarosta mgr. Cwinarowicz, burmistrz m. Wąbrzeźna Schwarż, pow. komendant PP. Szymkowski. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. Danielczyk, który mianowany został przez konsystorz — administratorem Polskiego Zboru Ewangelickiego w Wąbrzeźnie. Uczestnicy uroczystości w podniosłym nastroju wysłuchali przemówienia ks. pastora o treści wysoce patriotycznej i państwowej, opartej o wyjątki z psalmów, a na zakończenie odśpiewali z przejęciem hymn „Boże coś Polskę”, poczem rozeszli się z uczuciem dobrze spełnionego obowiązku państwowego i religijnego.

Prezes: Marcei Goldberg.
Sekretarz: Olga Schneidrowa

Nowe 10 złotych

Warszawa. W celu upamiętnienia 70 rocznicy powstania Styczniowego Minister Skarbu zarządził aby w miesiącach listopadzie i grudniu br. 10 złotych monety srebrne były bite

według nowego wzoru, a mianowicie z podobną Romualda Traugutta. Odnośne rozporządzenie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 89 z dnia 10 bm. Nowe monety będą miały obieg narówni z dotychczasowymi 10 złotowymi monetami srebrnymi.

Wypuszczenie bonów funduszu inwesty

WARSZAWA. W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 89 z dnia 10 bm. zostało ogłoszone rozporządzenie ministra Skarbu o wypuszczeniu bonów Funduszu Inwestycyjnego. Rozporządzenie to przewiduje co następuje.

Z dniem 1 grudnia 1933 r. wypuszcza się 10 seryj bezterminowych, nieoprotcentowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego w odcinkach po 25 zł. wartości nominalnej.

Każda seria obejmuje 40.000 sztuk bonów o numeracji kolejnej od 00001 do 40.000.

Numerary seryj oznaczone są cyframi rzymskimi od I do X.

Umarzanie Bonów Funduszu Inwestycyjnego odbywać się będzie w drodze losowania publicznego, przeprowadzanego co tydzień przez Komisję Rządową. Losowanie polega na wyciągnięciu 7 numerów z liczby numerów od 1 do 40 tysięcy, przyczem bony, opatrzone wyciągniętymi numerami, uznaje się równocześnie wylosowane we wszystkich seriach.

Dalej rozporządzenie ustala sposób przeprowadzania losowań. Losowania odbywać się będą co czwartek, a gdy ten jest dniem świątecznym w środę, lub piątek.

Wylosowane bony będą wykupywane przez kasy urzędów skarbowych po 100 zł. za bon 25 złotych.

Sprzedż bonów Funduszu Inwestycyjnego odbywać się będzie za pośrednictwem kas urzędów skarbowych, urzędów pocztowych oraz innych upoważnionych do tego placówek. Bony będą przyjmowane w ich imiennej wartości na zapłatę wszelkich państwowych podatków i danin, ceł, kar pieniężnych i grzywien, oraz na spłatę zobowiązań pieniężnych wobec Skar-

bu Państwa. Na żądanie posiadaczy bony będą wymieniane przez kasy urzędów skarbowych według ich wartości nominalnej na gotówkę bez żadnych potrąceń z zachowaniem następujących zasad: jeśli kwota bonów, przedstawiona w danej kasie do wymiany przez jedną osobę w ciągu dnia nie przekracza 100 zł., wymiana następuje natychmiast, o ile zaś kwota ta wynosi ponad 100 zł. do 5 tys. — najdalej w ciągu 3 dni. Wymiana bonów ponad 5 tys. zł. przedstawionych przez jedną osobę może być uskuteczniiona wyłącznie w kasie I Urzędu Skarbowego w Warszawie.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

KĄCIK RADJOWY.

Wtorek, dnia 14 listopada br.

7.00 Audycja poranna, 12.05 Muzyka salonna, 15.40 Utwory na 2 fortepiany, 16.25 Skrzynka P. K. O., 16.40 Igrzyska sportowe młodzieży polskiej z zagranicy, 16.55 Arje i pieśni, 17.20 Recital skrzypcowy Niny Mańskiej, 17.50 Bieżące wiadomości rolnicze, 18.00 Skarby architektoniczne Wielkopolski, 18.20 Transkrypcje jazzowe, 19.25 Feljton aktualny, 19.45 Dziennik wieczorny, 20.15 Koncert Ork. P. R., 21.15 Przygody Krzysztofa Arciszewskiego, 21.30 Dalszy ciąg koncertu, 22.15 Wiadomości sportowe, 22.25 Muzyka taneczna z dancingu Oaza.

Środa, dnia 15 listopada br.

7.00 Audycja poranna, 12.05 Orkiestry Lensea, 15.40 J. Brahms: Trio waltorniowa, 16.10 Program dla dzieci, 16.40 Skrzynka pocztowa, 16.55 Arje i pieśni, 17.20 Recital fortepianowy, 17.50 Skrzynka pocztowa rolnicza, 18.00 O umiędzynarodowieniu łaciny, 18.20 Muzyka salonna z kaw. Gastronomia, 19.25 Maszyna a poezja, 20.00 Koncert muzyki lekkiej, 20.15 Królowie polscy w pieśni bałkańskiej, 21.30 Recital fortepianowy, 22.25 Muzyka taneczna z kawiarni Adria.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

Notowania z dnia 10 listopada br.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.	
Zyto	14,25—14,50
Usposob. spokojne.	
Pszenica	18,25—18,75
Usposob. spokojne.	
Jęczmień browarowy	15,00—16,00
Jęczmień przem.	13,00—13,25
Usposob. spokojne.	
Owies	13,50—13,85
Usposob. spokojne.	
Mąka żytnia 65 proc. wł. worka	21,00—21,75
Usposob. spokojne.	
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	30,50—32,50
Usposob. spokojne.	
Otręby żytnie	9,50—10,00
Otręby pszenne	9,00—9,50
Otręby pszenne grube	9,50—10,00
Rzepak	33,00—35,00
Rzepak zimowy	35,00—37,00
Peluszka	12,50—13,50
Groch Wiktorja	22,50—24,50
Groch Folgera	23,00—25,00
Groch polny	17,00—19,00
Koniczyna żółta odluszc.	90,00—100,00
Koniczyna biała	80,—100,00
Koniczyna czerwona	140,00—160,00
Ziemniaki jadalne	2,25—3,00
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	14,00—15,00
Makuch słonecznik.	19,00—20,00
Mak niebieski	60,00—62,00
Gorzycza	34,00—36,00
Siemie lniane	35,00—37,00
Wyka	13,00—14,00
Siano nadnoteckie luzem	6,00—6,50
Siano nadnoteckie prasow.	7,00—7,50
Słoma żytnia luzem	1,25—1,50

Drukiem i nakładem: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno. Mickiewicza 1.

Kino Dźwiękowe „Słońce“

Dziś w poniedziałek dnia 13 bm., wtorek dnia 14 bm. i w środę dnia 15 bm. poraz ostatni o godzinie 5-tej i 8,15 wieczorem

Rozlegnie się potężnie cudowny, oszałamiający głos polskiego Carusa

JANA KIEPURY

w arcyfilmie o najwyższej wartości artystycznej pod tytułem

„Zdobyć Cię muszę“

gdzie śpiewa różne partje operowe m. in. Strety z „Trubadura oraz dwa wielkie przeboje po polsku.

Partnerka wielkiego artysty jest czarująca Paryżanka **CLAUDIE CLÉVES**

Specjalne przedstawienie dla dzieci i młodzieży codziennie o godzinie 5 popoł. Dzieci wstęp 25 gr. O godz. 5 dla okolicy i dzieci. Wiecz o g. 8,15

— Pomimo olbrzymich kosztów sprowadzenia filmu ceny normalne —

Obwieszczenie o licytacji

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż w dniu 15 listopada 1933 r. odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych przedmiotów:

o godz. 10-tej w składnicy Urzędu Skarbowego w Wąbrzeźnie (ulica Ogrodowa)

magneto zaplonowe, aparat telefoniczny, żarówki elektryczne 50 sztuk, automat schodowy elektr., elektryczna maszyna do gotowania, żelazko elektryczne do prasowania, 4 stojaki do lamp, 1 maszyna do mięsa, 1 stół składowy, 1 wózek dziecięcy, 2 bulety, koł, wóz rzeźniczy, waga mościężna, pień do mięsa, 2 lustra, zegar, leżanka, kanapa, 1 motor benzynowy „Paulus”, 1 powózka, 4 krzesła, 1 śrutownik, 2 młockarki, 1 dokart używany, 12 par trzewików męskich, 7 par trzewików damskich, 1 maszyna do szycia, 24 tuz. podkówek, 19 kapeluszy męskich, 1 beczka oliwy do maszyn, 2 umywalki, 2 biurka dębowe, 1 opona samochodowa „Fixstone”, 9.000 sztuk cegły palonej, 2 nocne stoliki, 1 skrytka pod szkłem, 1 piec żelazny, 1 maszyna do papieru, 1 szafka oszklona, 4 stoj. szklane, 1 stolik okrągły, 1 szafa składowa.

o godz. 12 w tartaku Z. Gaszyńskiego w Wąbrzeźnie, ul. Strzelecka: 180 m³ desek i bali sosnowych, 6 lorek kolejki wąskotorowej, 230 m. kolejki wąskotorowej.

Wąbrzeźno, dnia 10 listopada 1933 r.

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie

Gęs

oraz pierze sprzedaje
Sitno Chrzanowska

Meble

kompletne urządzenia mieszkaniowe jak i sztuki pojedyncze poleca tani stolarnia ANTONI LULA

Wąbrzeźno ul. Pomorska 14. Wykonuje także wszelkie prace w zakresie stolarstwa wchodzące szybko i starannie po bardzo przystępnych cenach

Potrzebni

od 1. 12. szofer, portjer i 2 chłopców do posyłek Warunek: trzeźwość rzetelność i sumiennosc Zgłoszenie „Hotel pod Orlem“

LOS

28 Loterii Państw.

nadeszły i są do nabycia w kolekturze Głosu Wąbrzesk. Ciągnięcie 18, 20 i 21 listopada 1933 roku.

Szan. obywatelstwo Wąbrzeźna i okolicy dają do łaskawej wiadomości, że wtorek, 14 i w środę 15 11 br. będą sprzedawał w Wąbrzeźnie na rynku

drzewka owocowe

najlepszej jakości i po niższej cenie

Br. Nowacki

dzierżawca Ogrodnictwa Powiat. OKONIN powiat Grudziądz

Mieszkanie

1 lub 2 pokojowe z kuchnią potrzebne zaraz. Zgł. w adm. „Głosu Wąbrzeskiego“.

Sieczkarzę

jak nową, powózkę i motocykl z przyczepką sprzeda tani

SIKORSKI Hallera

Tanie i smaczne

OBIADY i KOLACJE

Restauracja pod Gwiazdą

Mieszkanie

6 pokojowe nowo odremontowane zaraz do wynajęcia. Zgł. Apteka pod Orlem. dr. Piotrowski

Regulamin wyborezy dla przeprowadzenia wyborów do Rad Miejskich

wraz z komentarzami opracowanem przez Z. KALKSTEINA starostę powiatowego i mgr. J. CWINAROWICZA do nabycia

Adm. „Głosu Wąbrzeskiego“

Poszukuje

zajęcia jako podwórzowy Zgł. w adm. Głosu Wąbrz.

Zawiadamiam

że dnia 19 lipca 1932 r. kupilem od Gustawa Thielmana z Łopatek gospodarstwo z żywym i martwym inwentarzem karta grunt. 6869 i ostrzegam przed kupnem tegoż jak i przed udzieleniem pożyczki

Hermann Pehlke

Do 1000 zł.

miesięcznie zapewniamy energicznym osobom

Informacji udziela T-wo Bankowe Grodno ul. Hoowera 9

Warsztat kuśnierski wykonuje wszelkie prace tanio, fachowo w najkrótszym czasie Feliks Klimaszka Mistrz kuśnierski